

Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä.

Liitto lausuu asiakohdittain seuraavaa:

3.4 Vakuutuksen ottamista ei pidetä toimivana tapana ainakaan viljely- ja kalankasvatusvahinkojen korvaajana, koska vahingot ovat toistuvia ja kohdistuvat usein samoihin toimijoihin. Yritystoiminnan kannattavuus puuttuu, eikä järkevää vakuutusjärjestelyä synny vakuutusyhtiölle eikä asiakkaalle.

3.7.4 Suojeltujen lajien aiheuttamista vahingoista annetuista korvauspäätöksistä päättäminen tulee olla sen tahon alaisuudessa, joka päättää myös kyseisten lajien poikkeusluvista ja suojelusta. Tällöin tarve reagoida tavanomaista suurempiin haittoihin kohdistuu oikeaan tahoon.

3.7.5 Korvausmenettely ja mahdollisuus vaikuttaa vahinkojen syntymistä vähentävästi tulee olla mahdollisimman suoraviivainen. Jos korvaussumma kohoaa, tulisi YM:n alaisen tahon tarjota korvauksen ohessa poikkeuslupaa häirinnälle ja mahdollista avustusta ennaltaehkäiseville asioille ilman, että niitä täytyisi erikseen hakea. Korvauksen myöntäminen jo tarkoittaa, että vahingot on riittävällä tavalla osoitettu. Tästä johtuen lupa pyrkiä vaikuttamaan vahinkojen määrää vähentävästi, vähintään kuluvan ja seuraavan kauden, tulisi olla automaatio. Tämä saattaisi vähentää seuraavan vuoden vahinkoja ja korvaustarvetta.

3.7.5 Eläimille kohdennettuja peltoja tulisi lisätä, josta viljelijä saisi avustusta. Tämä vähentäisi vahinkoja varsinaisilla tuotantopelloilla.

4.1 SML suosittaa, että suojeltujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta säädettäisiin oma lakinsa.

4.3 Valtion tulo- ja menoarvioon ehdotetaan otettavaksi oma menomomenttinsa rauhoitettujen lajien (maakotka mukaan lukien) aiheuttamien vahinkojen korvauksiin ja niiden ennaltaehkäisemiseen myönnettäviin avustuksiin.

Lisäksi Metsästäjäliitto ehdottaa kohdassa 3.7.5 poikkeusluvan saamista automaattisemmin korvauksen haun yhteydessä. Määrärahan loppuessa korvauksen sijaan saatu poikkeuslupa kuluvalla ja seuraavalle vahinkokaudelle häiritsemiseen jne. auttaisi edes jotenkin haitankärsijää.

4.5 Rajaus yksityisten ja yksityisomisteisten yhtiöiden tukikelpoisuudesta ja kuntien sekä valtion poisrajaamisesta tuista, on hyväksyttävä jako.

4.5 Avustuksen saajina yhdistykset ja selvityksiä tekevät tahot ovat kannatettavia.

4.6 Koska suojeltujen lajien aiheuttamat vahingot ovat pääosin ennalta arvaamattomia, ei ennaltaehkäiseviä toimia tulisi ensimmäistä korvaushakemusta käsiteltäessä vaatia. Hakija ei kuitenkaan saisi olla toimillaan myötävaikuttanut vahingon syntymistä. Vuosittain toistuvien vahinkojen kohdalla merkitystä tulisi olla sillä, että hakija olisi saanut käyttöönsä poikkeusluvan (myös hakematta) tai avustuksen ennaltaehkäisevien toimien toteuttamiseen ja toteuttanut niitä soveltuvin osin.

4.7 Rauhoitettujen lajien kyseessä ollen kaikkien lajien aiheuttamat vahingot tulee olla korvattavissa. Riistavahinkolaissa on rajauksia, koska riistaeläinkantoja voidaan vuosittain metsästyksellä säädellä ja vahinkoja vähentää yksilöitä poistamalla. Jos laji sen sijaan on rauhoitettu ja siten mahdollisuudet häirintään ja tappamiseen rajoitettu, tulee korvausjärjestelmän olla lajit kattava. Jos kategorisesti jonkin

lajin aiheuttamia vahinkoja ei korvattaisi, tulisi lajin määrää voida säädellä tai yksilöitä tappaa vahinkojen vähentämiseksi melko matalan luvanmyöntökynnyksen kautta.

4.7 Lajeja tai kohdetta ei tule rajata pois, koska yksittäistapauskin saattaa olla vahingonkärsijälle merkittävä. Korvauksilla lisätään rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen sietämistä ja se edistää paitsi lajin suojelua, sen elinympäristöjen säilyttämistä. Siellä, missä vahinkoja eläimistöstä tulee, on usein lajille suotuisaa elinympäristöä muutenkin. Lisäksi vahinkoja voi tulla siitäkkin syystä, että muuta elinympäristöä ei ole tarjolla. Erityisesti tällöin korvaukset ovat tärkeässä roolissa lajin suojelussa.

4.9. Kalasääsket käyvät kalastamassa useiden kilometrien, jopa yli kymmenen kilometrin päässä pesältään, joten vahinkojen korvaaminen pesintöjen mukaan on hyvin haastavaa. Käyntimäärä kalankasvattamolla on ratkaisevampaa. Keskimääräinen käyntien määrä tietyinä aikavälinä on mahdollista laskea vaikkapa videoinnin tai pieneltä kohteelta riistakameran avulla.

4.10. Korvauksen saamista varten tehdyt vahingon arvioinnista koituneet kustannukset tulee korvata osana vahinkoa.

Suomen Metsästäjäliitto 24.4.2019